މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

Ministry of Environment and Energy

Male’, Republic of Maldives.

އިޤްތިޞާދީ ފުދުންތެރިކަން – އިޖްތިމާއީ ހަމަޖެހުން

ނޫސް ބަޔާން

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 22 ވަނަ މާއްދާ އާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކުރުމާއި ދެމެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު (4/93) ގެ ދަށުން ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލާއި ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމަށް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް މި މިނިސްޓްރީން އަންނަނީ ކުރަމުންނެވެ. މިގޮތުން އެންވަޔަރަންމަންޓް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއާއި ގުޅިގެން މިމިނިސްޓްރީން ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތަކުން ތިމާވެށީގެ ގޮތުން ހާއްސަ ސިފަތަކެއް ލިބިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކެއްވަނީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައެވެ.

މި ގޮތުން 3 ސަރަހައްދެއް މި ވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު (4/93) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިއަދު ހިމާޔަތްކޮށްފައެވެ. މި ތިން ސަރަހައްދަކީ:

1. ރަސްދޫ މަޑިވަރު ސަރަހައްދު:
2. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދު އަތޮޅުތަކުން ވަކިން އުފެދިފައިވާ، އެހެން އަތޮޅުތަކާއި ހިލާފަށް ޤުދުރަތީ ގޮތުން ހާއްސަ ސިފަތަކެއް ލިބިފައިވާ އަތޮޅެއްކަމުގައިވާ ރަސްދޫއަތޮޅަކީ އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިރު އުތުރު ފަރާތުން އެއަތޮޅާ ވަކިވެގެން އޮންނަ 4 ރަށާއި 3 ފަޅުގައި އޮންނަ އަތޮޅެކެވެ. އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރި ރަސްދޫއަތޮޅަކީ ޤުދުރަތީގޮތުންނާއި ތިމާވެށީގެ ގޮތުން ހާއްސަ ސިފަތަކެއް ލިބިގެންވާ، ދިރޭތަކެތީގެ ހާއްސަ ބަވަތްތަކުން ފުރިހަމަ، އަދި ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލާއި އިންސާނުންގެ ހަރަކާތްތަކާއި ގުޅިފައިވާ އަތޮޅެވެ. މިގޮތުން ރަސްދޫގެ އިރުދެކުނުން އޮންނަ ކަނޑުއޮޅި ކައިރިގައިވާ ފަރުގެ ސަރަހައްދަކީ، ނުވަތަ ރަސްދޫ މަޑިވަރަކީ ތިމާވެށީގެ ގޮތުން ވަރަށް ހާއްސަ ސަރަހައްދެކެވެ. އެއީ ނަސްލުތަކުގެ ދިރުންތަކެއް ގިނަ އަދަދަކުން އުޅޭ މިސަރަހައްދަކީ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ގިނަފަހަރު ކަނޑުފަތުރު ދާއިމީ ސަރަހައްދެކެވެ. މިސަރަހައްދުގެ އެންމެ ހާއްސަ ސިފައަކީ ކާޅިގަނޑު މިޔަރު (Hammerhead Shark) އެވެ. ރާއްޖޭގައި މިހާތަނަށް ހޯދިފައިވާ ގޮތުގައި ސައިންޓިފިކް ގޮތުން އެންމެ ގިނަ އަދަދަކަށް ކާޅިމިޔަރު މިއަދު މިލި އަހަރުތަކެއްގައި ފެންނަ މަދު ސަރަހައްދުތަކުގެ ތެރޭގައި ރަސްދޫ މަޑިވަރު ސަރަހައްދު ހިމެނެއެވެ. މިސަރަހައްދަކީ ރަސްދޫއަތޮޅަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަތުރުވެރިންގެ އަދަދުފިސް ވަރަށް ގިނައެވެ. ރަސްދޫ މަޑިވަރަކީ ކަނޑުއަޑީގެ ހިސްގައި، ތަފާތު ވައްތަރުގެ ދިރުންތަކުގެ މުއްސަނދިކަމުގެ ބޭނުމި ދިރުންތަކެއް ގިނަ އަދަދަކުން ދިރިއުޅޭ ސަރަހައްދެކެވެ. މިގޮތުން އެންމެޔޭ، މާހުތިނބު ވަނުޑޭ، ފެތުރުގަނޑު ފަދަ ދެއްމު ދިރުންތައް ދިރިއުޅޭ ތަންތަނެވެ.

3. ނ. ފަރުކޮޅު:

މިރަށުގެ ބޮޑުބައިގެ ކުޅިއާއި ކަނޑޫބިން ހަމަން ވާއިރު މި ރަށުގައި ތަފާތު 7 ކުޅިއެއް އުފެދިފައި އޮވެއެވެ. އަދި މި ސަރަހައްދުތަކަކީ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކުން މުއްސަނދި ފެހިވާ ތަންތަނެވެ. އަދި މިރަށުގެ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލާއިބެހޭ މަޢުލޫމާތު ރަށުގައި ހުރި ސޫޖު ސަރަހައްދުތަކާއި ދިރުންތައް ވަނީ ތަފާތު ދިރޭތަކެތީގެ އަޑީގައި ދެމެހިފައެވެ. ދިގުމާބަދުގެ ޤުދުރަތީ މާޙައުލު 6 ބައިގައި ބަހާލެވިފައެވެ. އެއީ:

1. ރަށުގެ ގަސްފަދަފަތް
2. ކުރާއިގެ ވަޅައިވާ ކުޅި (ފިނިހަކަ ކުޅި)
3. ދޮށާއި މިރުފެންއޮޅުވާ ފަސް ކުޅިއާއި ކުޅިވަރަނީގެންވާ ކަނޑޫބިން
4. ދޫދިޔަ އުފެދިފައިވާ ސަރަހައްދު
5. ރަށުގެ ގޮނޑުދޮށް
6. ރަށުގެ ފަޅައި ފަރުގެ މާޙައުލުތައް

ގްރީން ބިލްޑިންގ، ހަނދުވަރީ ހިނގުން،
މާފަންނު، މާލެ، 20392، ދިވެހިރާއްޖެ.

Green Building, Handhuvaree Hingun,
Maafannu, Male’, 20392, Republic of Maldives.

+(960) 301 8300
+(960) 301 8301
www.environment.gov.mv

secretariat@environment.gov.mv
www.twitter.com/ENVgovMV
www.facebook.com/environment.gov.mv

މި ރަށުގެ ކުޅިއާއި ޓަސްބިން ސަރަހައްދުގައި ކަނޑޫފަރުގައި ހުރި ބާވަތްތައް ކަމުގައިވާ 8 ބާވަތެއްގެ "މެންގްރޫވް ގަސް" ހުރި ކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮތުން ބޮޑުވަޔާ، ރަތްވަ، ތަކާފަތި، ބެރުވެ ގަސްތަކާއި ފެހި މުގުރު ދިވެހިރާއްޖެއިން ނެތިދިއުމުގެ ބިރު ހިފައިވާ އަދި އާލާކުރުމަށް ވަރަށް ބޮޑު ބަހައްޓަވާކަން ދޭތެރޭ ގަސްތަކެކެވެ. އަދި މިރަށަކީ ރާއްޖޭގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ދިރޭތަކެތިތަކެއް ދޫނި ޖަނަވާރުތަކަށް ބިސްއަޅާ ތަނެކެވެ. އަދި މި ރަށުގައި ދޫނިޔާއި ގެރިފައި އެންމެ ކުޑައަކީ ދިރިއުޅުއްވާ ނަގިދިޔަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ބޭރުފުށުގައިވާ މަސްމަހާއި ފެހިފުގެ ދިރުންތަކާއި އާލާވާ ސަރަހައްދެކެވެ.

މިގޮތުން ހދ. ކުޑުއްފުށި އައިރަކްޓު އެވުމަށް އުތުރުގެ ކުޑިއާއި ޓަސްބިން ހިމެނޭގޮތަށް މިނިސްޓްރީން ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދައިގައި (އީ.އައި.އޭ ރިސޯޓް ސްޓޭޓްމަންޓްގައި)، ޒޯނިންގް އަދި ލޭއައުޓް ސަފުހާ ހިމަނާ ގޮތަށް އެސަރަހައްދަށް ވެދެ ކުރީން ސަރަހައްދު، ނުވަތަ ސަރަހައްދުތަކެއް، ނުވަތަ ކަމާބެހޭ އިދާރާ އަދުން ކަނޑައަޅާ މިންވަރަކަށް ކަނޑައެޅޭ ތަންތަނުގައި، ނުވަތަ ތަންތަނުގައި ކަމުގެ އިދާރާތަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ހިމާޔަތްކުރަން، މެނޭޖްކުރަން ބޭނުންކުރުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސުމަށް ޝަރުތުކުރެވިފައިވާތީ، ހ.ދ.ކުޑުވަ ހިމާޔަތްކުރުމަށް މި ކަން ފުރިހަމަވެގެންދާނެއެވެ.

4. ގދ. ދިގުލާބަދު:

މި ރަށުގެ ބައްޔަށް ހުރިހާ ގޮތުން ކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް އެޅިދިފައިވާ އިރު، މިއީ ރާއްޖޭގެ ވަރަށް މަދު ރަށަކަށް ނޫނީ ނުފެނެނީ، ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކަށް މުއްސަނދި، ވަރަށް ރީތި ރަށެވެ. މި ރަށުގެ ބައްޔަށް ސަރަބޯނު މިރަށުގެ ފެޅޯރިއަރަށް ހުރުވުފައިވާ ކަޅު ނުވަތަ އިސްދިރާސާ ބަދުން "ބޮ އޮރިޔާ" އަދި ހުޅަނގު މޫސުމުގައި އެދުރު ބާނި ތަކެންޏާއި ރާޅުން ރައްކާތެރިވެފައިވާ ވެއްޔެވެ. އެހެންކަމުން މި ބޯއޮރިޔާއަކީ މިއޮރާއި، ގަދައާއި ވަރަށް ގިނަ ފެހުގެ ދިރުންތައް ވިހައި އާލާވާ ސަރަހައްދެކެވެ. މީގެ އިތުރުން މިރަށުގެ ބޭގަބަރާ ކުޅިއާއި ޓަސްބިމުގެ މާހައުލުން މުއްސަނދި ވެފައިވާ ތަންތަނެވެ. މި ރަށުގެ އެންމެ މުހިއްމު އެއް ސަރަހައްދުކަމަށްވާ ފެނަކަކާއި ސަރަހައްދަކީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ދޫނި އަދި ގިނަ ބާވަތްތަކުގެ ގަސްތަކެއް ބިސްއަޅާ އާލާވާ ތަންތަނެވެ. މިތަންތަނުގައި ހިރި ކަނޑޫފަރުގައި ހުރި ބާވަތްތައް ކަމުގައިވާ ބޮޑުވަޔާ އަދި ރަތްވަ ގަސްތަކާއި ފެހި މުގުރު ދިވެހިރާއްޖެއިން ނެތިދިއުމުގެ ބިރު ހިފައިވާ އަދި އާލާކުރުމަށް ވަރަށް ބޮޑު ބަހައްޓަވާކަން ދޭތެރޭ ގަސްތަކެކެވެ. އަދި ރަށުތެރޭގައި އުޅޭފައިވާ ކުޅިތަކަށް ފެހި ވަރަށް ބޮޑު ދިރޭތަކެތީގެ މުއްސަނދިކަން ދިރިފައިވާ، އަދި ހުރިހާ ބާވަތްތަކުގެ ގަސް މަސް ކަނޑުމަށް އާދަކޮށްގެން ބޮޑުކުރަމުން މުހިއްމު ތަނެއް. ބޮންޑަލަ މިހިސާބު މީހުން ޖަމާވާތައްކުރިން ކަނޑުމަސް ނޫބޯ ދިރިސޯޅަ ކުރުމަށް ބޮނޑުކުރާ މުހިއްމު ބާވަތްތަކެވެ. މި ރަށަކީ ފަތުރުވެރިއާއި
ފަރުސްމާތޮޅަ ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމާއި ތަފާތު ވަރަށް ގުޅުންހުރި ރަށެކެވެ.

1.1. ރަސްމީ މަޖިލީހު ސަރަހައްދު ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ މިގޮތުން ފުރަތަމަ ނުވަތަ ޖަގަހައިގައި ރައްކާތެރިކަން ދަމަހައްޓާ ތަނެއްގެ ފައިދާގެ 1ވަނަ
ޖަދުވަލް "ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގޮތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތައް" އަދި 6ވަނަ ޖަދުވަލް "ހަބިޓޭޓް/ ސްޕީސީސް މެނޭޖްމަންޓް އޭރިއާ" ގެ ދަށުންނެވެ.
އަދި ނ. ފުވައްމުލައް ގދ.ދިގުލާބަދު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނީ ނުވަތަ ޖަގަހައިގައި ރައްކާތެރިކަން ދަމަހައްޓާ ތަނެއްގެ ފައިދާގެ 7 ވަނަ
ޖަދުވަލް ކަމުގައިވާ "ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާ ވިތް ސަސްޓެއިނަބަލް ޔޫސް" ގެ ދަށުންނެވެ.

އިސްވެ ދެންނެވި ސަރަހައްދުތައް ބެލެހެއްޓުމުގައި އަމަލު ކުރާނީ (ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2018/R-78) ޤާނޫނީ ނުވަތަ ޖަގަހައިގައި ރައްކާތެރިކަން
ދަމަހައްޓާ ތަނެއްގެ ފައިދާގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

27 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1440ހ.
7 ޑިސެމްބަރު 2018މ.

Green Building, Handhuvaree Hingun,
Maafannu, Male', 20392, Republic of Maldives.
+(960) 301 8300
+(960) 301 8301
www.environment.gov.mv
ގްރީން ބިލްޑިންގް، ހަނދުވަރީ ހިނގުން،
މާފަންނު، މާލެ، 20392، ދިވެހިރާއްޖެ.
secretariat@environment.gov.mv
www.twitter.com/ENVgovMV
www.facebook.com/environment.gov.mv